

sent; men man skal ikke glemme, at den „Sigtende“ her er Hovedbetydningen for hele Loven. Det var altsaa Repartitionen; om den siger saavel den ærede Minister, som det ærede Medlem, at det er en Domshandling, men jeg siger, det er et Regnestykke. Nu siger den ærede Minister: Ja, men Forudsætningerne, hvorpaa den skal bygges, kommer man kun til ved at kende og dømme efter Loven; men maa jeg spørge, kan man tænke sig nogen administrativ Opværdning sondret fra en Dom? Udtaler ikke enhver administrativ Magt en Dom i det Dieblig, den gjør sin Villie gjældende? Ja, enhver privat Mand, der i sin egen Stue siger til en Mand: Ud af Døren! udtaler en Dom og forlanger den egeveret, og dersom Bedkommende, som bliver sat ud af Døren, er misfornøjet dermed, saa indanker han Dommen til en retlig Domstol. Her er lagt saa megen Vægt paa, at der skal indankes til 5 Dommere, fordi der nu engang er den Bestemmelse for Hof- og Stadsretten, at der skal voteres ved 5; men det er virkelig ingen Indsigelse at gjøre imod et ringere Antal, thi det ligger jo kun til den ærede Minister at frembringe en Lov, som siger, at i alle Sager af den Natur kan der dømmes ved 3. Hvorfor er der nu 5 Dommere? Fordi den Organisme nu engang er der, men den behøver ikke at være der, den er ikke nødvendig. Repartitionen, siger man, er en Dom, og derfor maa den træde frem som en judiciel Handling; jeg gjentager, Repartitionen er et Regnestykke, og ere Bedkommende fornøjet med Regningen, saa staaer den ved Magt, og ere de ikke fornøiede med den, saa appellere de den; da gaaer den over til at blive Gjenstand for en Dom, og før behøver den ikke at være Dom. Ja, siger den ærede Minister, naar man gaaer ind paa Bestemmelserne, som de ere i Minoritetens Forslag — jeg bringer bestandig i Erindring, at de ere affattede af en klynbig Haand — saa vil man forsinke Skifterne, saa vil der komme idelige og idelige og idelige Klager imod Bestutningerne, de ville idelig blive indankede; men jeg troer, den ærede Minister gav selv en Udtalelse derimod, thi han sagde: „Og saa ville Domstolene komme til at afvise den ene Gang efter den anden“. Troer den ærede

Minister da ikke, at vi andre Godtsfolk i Verdnen ogsaa kunne faae Erfaring; naar vi see en Række af Tilfælde af den Slags Indankning af Kjendelser føre til Afvisningsdomme, saa blive vi ikke ved at indanke dem. Det bliver altsaa kun høist en Overgangstid, som medfører Vanstuelighed, men som Erfaringen nok vil udjævne. Jeg har nu blot flygtig betragtet de Bemærkninger, der ere komne fra den ærede Minister og fra den ærede sidste Tale, fordi jeg troer, at de i sig selv ikke gif Sagen meget nær paa Klingen. Den ærede Minister havde desuden, naar han paa nogen Maade havde villet Sondringen af den dømmende fra den administrative Afgjørelse af Skiftetvæsenet, havt den Udvei, at stille Endringsforslag til Mindretallets Forslag; men da han ikke har gjort det, saa have hans Indsigelser imod Enkelthederne i Forslaget egentlig ingen Berettigelse. Hans Indsigelser imod hele Forslaget have upaatvivelig en Berettigelse, men ikke hans Indsigelser mod Enkelthederne, thi naar der ikke var Andet iveien før, at Forslaget kunde blive brugbart, end at Enkelthederne skulde rettes, saa havde Ministeren dog burdet forsøgt, om han ikke ved Endringsforslag kunde have bragt Noget ud deraf. Der er altsaa nu egentlig kun tilbage at betragte Regjeringens og Minoritetens Forslag ligeoverfor hinanden; men det er for mig et hderst vanskeligt Forehavende at skulle møde den ærede Ordfører. Han har ikke alene ved sin Indsigt en saadan Overlegenhed over mig, at jeg næsten ikke veed, hvorledes jeg skal stille mig imod ham; men hans Beltaalighed har en saa indsmigrende Form, at han ogsaa derved faaer stor Overlegenhed over mig. Jeg er altid ængstelig, naar jeg skal begynde at tale; men jeg tilstaaer, at jeg i dette Tilfælde er det i høiere Grad end i de fleste andre. Den ærede Ordfører begyndte, om jeg husker ret, med at paavise, at Lovudkastet, som det er forelagt af Regjeringen, indeholder væsentlige Forandringer i det Bestaaende, der gaae ud paa at ordne Skiftetvæsenet paa en bedre Maade. Det forekommer mig ganske sikkert, at han lagde endeel Vægt paa de væsentlige Forbedringer, som derved vilde fremkomme; men dersom jeg ikke har misforstaaet ham, saa var hans Slutningsbe-